

TURKUAZ

TURKUAZ Uluslararası Türk Dünyası Bilimsel Araştırmalar Dergisi

TURQUOISE International Journal of Turkish World Scientific Researches

1960'lı Yıllarda Türkiye'de Kaleme Alınan Gezi Yazısı Kitaplarından Hareketle Sovyetler Birliği'nde Türk Edebiyatına Bakış

Yavuz Selim UĞURLU

Güney Kafkasya'nın Türk-Müslüman Ahalisi XVIII. Yüzyılın İkinci Yarı ve XIX. Yüzyılın Başlarında (Rusya Arşiv Belgelerine Göre)

İrade MEMMEDOVA

El-İstahrî'nin Kitâbü'l-Mesâlik ve'l-Memâlik Adlı çalışmasında Hazarlar ve Diğer İtil Halkları

Hayat Şamiyeva

Dil Biriminin Aracısız Gösterge ve Saymaca Gösterge Katmanlarından Eğretilmeli Katmana Ulaşması

Deniz DEMİRYAKAN

Türkistan Tarihine Damga Vuran Bir Kadın Lider: Kurmancan Datka (1811-1907)

Ramazan KESERCİ

Doğu-Batı Kiliselerinin Ayrılış Noktası: Kalkedon Konsili

Mazlum Şahin Demir / Rüstem Çurku

Balkan Savaşları Sırasında Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin İstanbul'daki Faaliyetleri

Hasret İPEK İLÇİN

Savaş Meydanlarından Türkiye ve Avusturya Ders Kitaplarına Osmanlı ve Habsburg (-Lothringen) İlişkileri

Senem GÖNENÇ

A. Gulmuhammedov'a (1885-1931) Göre Türkistan'da Milli Matbuat

Tahir AŞİROV - Osman ARICAN

2020
ANKARA

turkuaz

TURKUAZ Uluslararası Türk Dünyası Bilimsel Araştırmalar Dergisi

TURQUOISE International Journal of Turkish World Scientific Researches

Yılda iki sayı olarak yayınlanan uluslararası hakemli
bilimsel-akademik e-dergidir.

**SAYI: ISSUE: 1 – HAZİRAN/ JUNE 2020
ANKARA**

Eğitim ve Bilim Politikaları Araştırma Derneği

TURKUAZ Uluslararası Türk Dünyası Bilimsel Araştırmalar Dergisi

TURQUOISE International Journal of Turkish World Scientific Research

e-ISSN:

TURKUAZ Uluslararası Türk Dünyası Bilimsel Araştırmalar Dergisi'nin Dizinlendiği veritabanları:

SAHİBİ: Eğitim ve Bilim Politikaları Araştırma Derneği

Hacı Bayram Mah., Çankırı Caddesi, No: 45/438, YIBA Çarşısı, Ulus, Altındağ-ANKARA, E-Posta: edt.synergy@gmail.com

Editör: Doç. Dr. Refik TURAN, Aksaray Üniversitesi

Editör Yardımcısı: Mehmet ÖZKAYA, Aksaray Üniversitesi

DANIŞMA VE BİLİM KURULU

Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Arife Figen ERSOY, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Arshi Khan, Aligarh Muslim Üniversitesi, Siyasal Bilimler Bölümü, Aligarh, Hindistan

Prof. Dr. Asem NAUŞABAYEVA HEKİMOĞLU, Bitlis Eren Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Barno UBAYDULLAYEVA Mashrabjonovna (Maşrabjonovna) Taşkent Sulama ve Tarımsal Mekanizasyon Mühendisleri Enstitüsü "Beşeri Bilimler" Bölümü, ÖZBEKİSTAN

Prof. Dr. Dilşen İNCE ERDOĞAN, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye

Prof. Dr. Elmira ZULPİHAROVA, Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Beşeri Bilimler Fakültesi, Kazakistan

Prof. Dr. F. Sema BARUTÇU ÖZÖNDER, Ankara Üniversitesi, DTCF, Türkiye

Prof. Dr. Fikret TURAN, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türkiye.

Prof. Dr. Halil İbrahim SAĞLAM, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Hasan ONAT, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Hayati AKYOL, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. İsmail H. DEMİRCİOĞLU, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Mamatkul JURAYEV, Özbekistan İlimler Akademisi Dilbilim, Edebiyat ve Folklor Enstitüsü, Özbekistan

Prof. Dr. Mustafa YAVUZ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Nesib L. NESİBLİ, Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Nuri KÖSTÜKLÜ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Osman SAMANCI, Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkiye

Prof. Dr. Shohistahon (Şohistahon) ULJAYEVA, Taşkent Tarımsal Sulama ve Mekanizasyon Enstitüsü Beşeri Bilimler Bölüm Başkanı, Özbekistan

Prof. Dr. Tattigul KARTAYEVA, El-Farabi Kazak Milli Üniversitesi, Tarih, Arkeoloji ve Etnoloji Fakültesi, Kazakistan

Prof. Dr. Vitaliy RODINOV, Çuvaş Devlet Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çeboksarı, Çuvaş Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu.

Prof. Dr. Yagub MAHMUDOV, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi Tarih Enstitüsü Direktörü, Azerbaycan

Doç. Dr. Ali ASKER, Karabük Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Türkiye

Doç. Dr. Alyona Yuldaş Kızı BALTABEYEV, Hoca Ahmet Yesevi Türk-Kazak Üniversitesi, Kazakistan

Doç. Dr. Cavid QASIMOV, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türkiye

Doç. Dr. Eduard LEBEDEV, Çuvaş Devlet Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çeboksarı, Çuvaş Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu

Doç. Dr. Elnur AĞAYEV, Lefke Avrupa Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, KKTC

Doç. Dr. Elza SAMEDLİ, Hazar Üniversitesi Beşeri Bilimler, Eğitim ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı, Azerbaycan

Doç. Dr. Faik ELEKBERLİ, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, Felsefe ve Hukuk Enstitüsü, Azerbaycan

Doç. Dr. Gulmira AZRETBERGENOVA, Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi, Maliye ve Muhasebe Bölümü, Kazakistan

Doç. Dr. İrade MEMMEDOVA, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi Tarih Enstitüsü, Azerbaycan

Doç. Dr. Özgür AKTAŞ, Kafkas Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Doç. Dr. Özlem BEKTAŞ, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

Doç. Dr. Ramazan KAYA, Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkiye

Doç. Dr. Seadet ŞİHIYEVA, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, Z.M.Bünyadov adına Şarkınaslık Enstitüsü, Azerbaycan

Doç. Dr. Sherzodhan MAHMUDOV, Özbekistan İlimler Akademisi, Tarih Enstitüsü, Özbekistan

Doç. Dr. Tahirova Feride İnsan kızı, Tataristan Cumhuriyeti İlimler Akademisi G. İbrahimov adına Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Rusya Federasyonu

Doç. Dr. Ümmügülsüm CANDEĞER, Osmaniye Korkutata Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türkiye

Doç. Dr. Vecihi Sefa HEKİMOĞLU, Bitlis Eren Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Türkiye

Dr. Farhad Rahimi, Urmiye Üniversitesi, İran İslam Cumhuriyeti

Dr. Milyausha GAYNANOVA, Tataristan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi Tarih Enstitüsü, Tataristan, Rusya Federasyonu.

Dr. Daria ZHIGULSKAYA, Moskova Devlet Üniversitesi, Asya ve Afrika Ülkeleri Enstitüsü, Rusya Federasyonu

1. SAYININ HAKEMLERİ / REFEREES OF ISSUE 1

Prof. Dr. Caner KERİMOĞLU	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ	Ardahan Üniversitesi
Doç. Dr. Abdolvahid SOOFİZADEH	Aksaray Üniversitesi
Doç. Dr. Cavid QASIMOV	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Elnur AĞAYEV	Lefke Avrupa Üniversitesi, KKTC
Doç. Dr. Erhan YAYLAK	Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Ersin TOPÇU	Amasya Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma Rezzan ÜNALP	Ufuk Üniversitesi
Doç. Dr. İlker DERE	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. İrade Memmedova	Azerbaycan Milli İlimler Akademisi
Doç. Dr. Samet AZAP	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Vedat KARADENİZ	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Doç. Dr. Yegane ÇAĞLAYAN	Muş Alpaslan Üniversitesi
Dr. Öğretim Üyesi Afina BARMANBAY	Kafkas Üniversitesi
Dr. Öğretim Üyesi Emine KARASU AVCI	Kastamonu Üniversitesi
Dr. Öğretim Üyesi İbrahim TÜRKOĞLU	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
Dr. Öğretim Üyesi İrfan Murat YILDIRIM	Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Öğretim Üyesi Melek SARI GÜVEN	Bartın Üniversitesi
Dr. Öğretim Üyesi Milyausha GAYNANOVA	Tataristan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi
Dr. Nurgül KIZILAY	Milli Eğitim Bakanlığı
Dr. Öğretim Üyesi Rövsen ALİZADE	İstanbul Aydın Üniversitesi
Dr. Öğretim Üyesi Sinan DİNÇ	Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğretim Üyesi Tahir AŞİROV	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
Dr. Öğretim Üyesi Uğur TOZKOPARAN	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Dr. Vural ÖNTÜRK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

TURKUAZ ULUSLARARASI TÜRK DÜNYASI BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR DERGİSİ YAYIM İLKELERİ

1. Yayınlanacak yazılar Türk Dünyası ile ilgili ve daha önce herhangi bir yerde yayınlanmamış olmalıdır.
2. Bilimsel toplantılarda sunulan bildirimler, daha önce yayımlanmamış olmak ve sunulduğu bilimsel toplantı bilgileri makale üzerinde belirtilmek kaydıyla yayımlanabilir. Bu durumda etik sorumluluk makale sahibine ait olur.
3. Derginin yazım dili Türkiye Türkçesidir. Ancak her sayıda derginin üçte birini geçmeyecek şekilde İngilizce yazılara da yer verilebilir. Türkçe çalışmalarda Türkçe ve İngilizce; İngilizce çalışmalarda ise 300 kelimeyi geçmeyecek şekilde Türkçe ve İngilizce özete ve 3-5 anahtar kelimeye yer verilmelidir.
4. TURKUAZ Türk Dünyası Bilimsel Araştırmalar Dergisine gönderilen yazılar önce yayım kurulunca dergi ilkelerine uygunluk açısından incelenir ve uygun bulunanlar, o alandaki çalışmalarıyla tanınmış iki hakeme gönderilir. Hakemlerin isimleri gizli tutulur ve raporlar beş yıl süreyle saklanır. Hakem raporlarından biri olumsuz olduğu takdirde, yazı üçüncü hakeme gönderilir; o rapor da olumsuz geldiği takdirde yazı yayımlanmaz. Yazarlar, hakemlerin görüş ve önerileri doğrultusunda düzeltmelerini

yaparlar. Yayıma kabul edilmeyen yazılar iade edilmez; ancak yazarın istemesi hâlinde bir nüshası kendisine verilir. Hakemler kendilerine gönderilen yazıyı 21 gün içinde değerlendirir. Bu süre içerisinde raporunu göndermeyen hakeme ulaşılarak değerlendirme için 7 gün ek süre verilir. Hakem bu sürede de raporunu göndermezse hakemliği düşürülür.

5. Makaleler derginin Dergipark platformu üzerinde <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkuaz> adresinde yer alan sayfasına yüklenmek suretiyle süreç başlatılmış olur.
6. Dergimiz Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki sayı yayınlanır.

MAKALE YAZIM KURALLARI

Başlık ve Dipnotlar: Makale başlığı iki yana yaslı, 14 punto, koyu ve Cambria yazı tipinde yazılmalıdır. Başlık en fazla 15 sözcük olmalı, bağlaçlar hariç olmak üzere her sözcüğün ilk harfi büyük harfle yazılmalıdır. Türkçe yazılmış makalelerde makalenin İngilizce başlığı da aynı biçimde yazılmalıdır. Makale ile ilgili belirtilmesi gereken özel hususlar makale kabul edildikten sonra başlığına konulacak (*) ile sayfa altında açıklanacaktır. Çalışmanın kabul edilmesinden sonra yazar(lar)ının adı soyadı ortalı, koyu, 12 punto, Cambria yazı tipinde, soyadı büyük harflerle ve ortalanmış olarak, yazar sayısı birden fazla ise yazarlar tarafından belirlenen sırayla yazılacaktır. Yazar(lar)ın unvanıyla birlikte, çalıştığı yerin açık adı, şehir-ülke bilgisi, e-posta adresi ve ORCID numarasına dipnot olarak makalenin ilk sayfasında yer verilmelidir. Dipnotlardaki tüm bilgiler Palatino Linotype yazı tipinde, girintisiz ve 10 punto olmalıdır.

Türkçe ve İngilizce Kısa Özet: Dergiye Türkçe ve İngilizce çalışmalar yayınlanmak üzere kabul edilmektedir. Türkçe hazırlanan çalışmalarda Cambria yazı tipinde, 10 punto ve 200 sözcüğü geçmeyecek şekilde Türkçe özet ve 300 sözcüğü aşmayacak şekilde hazırlanan İngilizce kısa özet (Abstract) yer almalıdır. Aynı şekilde İngilizce hazırlanan çalışmalarda Türkçe kısa özete yer verilmelidir. Türkçe ve İngilizce kısa özetlerin altında 3-5 anahtar sözcüğe yer verilmelidir.

Bölümler ve Alt Bölümler: Çalışmalarda ana bölüm başlıkları (birinci düzey başlıklar) Arabik rakamlarla numaralandırılarak Cambria yazı tipinde, 12 punto, koyu, sola yaslı ve tümü büyük harf biçiminde yazılmalıdır. Alt bölüm başlıkları (ikinci düzey başlıklar) Cambria yazı tipinde, 11 punto, koyu, sola yaslı, her sözcüğün ilk harfi büyük olarak yazılmalıdır. Üçüncü düzey başlıklar ise Cambria, 11 punto, koyu, italik, sola yaslı, yalnızca ilk sözcüğün ilk harfi büyük olacak biçimde yazılmalıdır. Çalışmalarda ana metin Cambria 11 punto ile yazılmalıdır.

Metin içindeki paragraflar en az üç cümleden oluşmalı ve paragraflar arasında bir satır boşluğu bırakılmalıdır. Aynı şekilde başlıkların öncesinde ve sonrasında da bir satır boşluk verilmelidir. Makalenin tamamında girintiye yer verilmemeli, paragraflar arasında önce ve sonra aralık değerleri 0 olmalıdır. Metin içi atıfların yazımında, tablolarda, şekillerde ve kaynakça yazımında APA 6 yazım stili kullanılmalıdır.

Çalışmalarda araştırmacının özelliğine göre GİRİŞ, YÖNTEM (Evren ve örneklem/çalışma grubu vb.) Veri toplama yöntemleri/teknikleri/araçları ve verilerin analizi), BULGULAR, TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER ve KAYNAKLAR bölümlerine yer verilmelidir. Ancak araştırmacının özelliğine göre yazarlar gerek duymaları halinde farklı bölümler de oluşturabilirler. Bölümlere yeni sayfadan başlanmamalı, bir bölüm bittikten sonra, aynı sayfada diğeri onu izlemelidir. Makale metninin tamamının yazımında APA 6 yazım stili kullanılmalıdır.

Şekiller ve Tablolar: Şekiller yazım alanından taşmayacak şekilde makale içinde uygun görülen yerlere ortalı olacak şekilde yerleştirilebilir. Ana metinden şekle atıfta bulunulmalı ve mümkünse şekil açıklanmalıdır. Her bir şeklin altında Arabik rakamlarla numaralandırılmış bir şekil başlığı yerleştirilmeli, makale boyunca aynı numaralandırma devam etmeli ve APA 6 yazım stiline uygun olarak yazılmalıdır. Şekil başlıkları biçim olarak Cambria yazı tipinde, 10 punto, sola yaslı, yalnızca ilk sözcüğün ilk harfi büyük olacak şekilde yazılmalıdır. Şekil başlığında kaynak kullanılmış ise parantez içinde kaynak bilgisi eklenmelidir. Eğer şekil içinde yazılar varsa, 9 veya 10 punto olacak şekilde Cambria yazı tipiyle yazılmalıdır.

Tablolar sola dayalı olacak şekilde ve tamamında Cambria yazı tipi kullanılarak hazırlanmalıdır. Tablo başlığı, 10 punto ile yazılmalı, başlığın her kelimesinin sadece ilk harfi büyük olmalı ve başlık, tablo sayısının altında verilmelidir. Tablolarda APA 6 yazım stili kullanılmalıdır. Tablolara metin içinde tablo sayısı belirtilerek atıfta bulunulmalı ve tablo bittikten sonra yorumlanmalıdır. Tablolar, metin içinde kullanıldıkları yerde veya izleyen sayfada yer almalıdır. İlgili not ve kaynaklar, tablonun altında, "Not:" veya "Kaynak:" ifadelerinden sonra belirtilebilir.

Kaynakça: Makalede yararlanılan kaynaklar "KAYNAKÇA" başlığı altında ve varsa ek(ler)den önce APA 6 yazım stiline uygun olarak verilmelidir. Kaynakların tamamı, 11 punto ile ve her bir kaynağın arasında 1 satır boşluk verilerek, Cambria yazı tipinde ve iki yana yaslı, tek satır aralığında, önce ve sonra paragraf değerleri 0 olacak şekilde, girintiye yer vermeden yazılmalıdır. Kaynakçada yer alan her kaynağa metin içinden atıfta bulunulduğundan, yine aynı şekilde metin içinde kullanılan her bir kaynağa da kaynakçada yer verildiğinden emin olunmalıdır.

Ekler: İhtiyaç duyulması halinde kaynakçadan sonra ve geniş özetten önce, Ekler bölümü oluşturulabilir. Burada makale içinde atıfta bulunulan eklere yer verilmelidir. Birden fazla ek kullanılması halinde numaralandırılması gerekir. Makale içinde tablo veya şekil olarak verilebilecek unsurlara "Ekler" bölümünde yer verilmemelidir.

Geniş Özet: Yazar makalesinde isteğe bağlı olarak varsa Ekler, yoksa Kaynakça kısmından sonra gelecek şekilde 750-1000 sözcükten oluşan geniş İngilizce özete yer verebilir. Bu özet alt başlıklar içermemeli ve makalenin temel fikirlerini yansıtmalıdır. Geniş özette aynen alıntıya yer verilmemeli, tablo ve şekil kullanılmamalı, Cambria yazı stilinde 11 punto olarak hazırlanmalıdır.

EDİTÖRDEN

Merhabalar,

Turkuaz, Uluslararası Türk Dünyası Bilimsel Araştırmalar Dergisi'nin ilk sayısını yayınlamanın mutluluğu içerisindeyiz.

Turkuaz, Türk Dünyası Bilimsel Araştırmalar Dergisi, Türk Dünyası'nda eğitim, dil, edebiyat, sosyal bilim, sanat ve spor alanlarında gerçekleştirilen özgün bilimsel çalışmalar ile Türk Dünyası ile ilgili gerçekleştirilen bilimsel araştırmaların yayınlanabileceği bir platform oluşturmak suretiyle, bilimsel bilginin üretilmesine ve yaygınlaştırılmasına katkı sunma adına, yılda iki sayı olarak yayınlanacak şekilde uluslararası hakemli bilimsel-akademik bir e-dergi olarak tasarlandı. Bu çerçevede Türk dili, edebiyatı, tarihi, kültürü ile genel olarak Türk Dünyası ve Türk Cumhuriyetleri ve topluluklarında eğitim, kültür, sanat, spor ve sosyal bilimlerin farklı alanlarıyla ilgili Türkçe ve İngilizce dillerinde hazırlanan araştırma ve derleme makaleleri ile editöre mektup, yorum, vaka takdimi, teknik not, araştırma notu, özet ve yayın kritiği gibi kısa makaleler dergide yayınlanmak üzere kabul edilmektedir.

Türk Dünyası ile ilgili böyle bir akademik dergi çıkarılmaya karar verildiğinde derginin yayın dilinin ne olması gerektiği üzerinde düşünürken bu konuda karar vermenin pek de kolay olmadığını fark ettik. İlk bakışta Türk lehçelerinin tamamından makale kabulü cazip ve sempatik uygulama gibi göründü. Bu durumun dergimizin yeni ve mütevazı imkânlarla sahip olması dolayısıyla editöryal ve diğer altyapı unsurları bakımından yaratacağı zorlukların üstesinden bir şekilde gelinebilecek olsa da, şu soruya cevap vermede zorlandığımızı anladık: Türk Dünyası için bilimsel bilginin daha geniş alanlara yayılması ve uzun vadede Türk lehçeleri arasındaki imlâ ve terminoloji gibi konularda ortak anlayışın oluşmasında hangisi daha yararlı olur; sadece Türkiye Türkçesi ile mi yayımlanması mı, yoksa farklı lehçelerle yayına imkan veren çoklu bir yapı mı? Sonuçta bu sorunun cevabını konunun uzmanlarının değerlendirmesine bırakarak ve imkânların sınırlılığı da dikkate alınarak bir süreliğine de olsa farklı Türk lehçeleriyle makale yayınının ertelenmesinin daha uygun olacağı sonucuna varıldı.

Dergimiz ilk sayısında Türkiye ve Türkiye dışından yazarlara ait dokuz makale yer almaktadır. Yaklaşık üç ay önce Dergipark platformu üzerinde yer alarak yayın hazırlıklarına başlayan dergimize yurt içinden ve dışından gösterilen teveccühü görmek gerçekten mutluluk verici. Son olarak dergimizin Türk Dünyası araştırmalarına katkı sunması ve Türk Dünyası akademisyenleri arasında bilgi paylaşımı ve işbirliklerine vesile olmasını, akademik camia için hayırlı olmasını dilerken; Eğitim ve Bilim Politikaları Araştırma Derneği yetkililerine, dergimizi alt yapı olanaklarından yararlandıran Dergipark yetkililerine, henüz oluşum aşamasında olan kurullarımızda görev almak suretiyle katkı sunan çok değerli bilim insanlarına, dergide yayınlanmak üzere makale sunan yazarlarımız ile değerlendirme sürecinde görev alan sayı hakemlerimize teşekkürü bir borç bildiğimi ifade etmek isterim.

Sağlık ve mutluluk dolu günlerde nice yeni sayılarla karşınızda olabilmek ümidiyle...

Doç. Dr. Refik TURAN

Editör

TURKUAZ Uluslararası Alan Eğitimi Araştırmaları Dergisi, Haziran 2020, 1

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

MAKALELER / ARTICLES

- 1960'lı Yıllarda Türkiye'de Kaleme Alınan Gezi Yazısı Kitaplarından Hareketle Sovyetler Birliği'nde Türk Edebiyatına Bakış*.....1-9
Yavuz Selim UĞURLU
- Güney Kafkasya'nın Türk-Müslüman Ahalisi XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısı ve XIX. Yüzyılın Başlarında (Rusya Arşiv Belgelerine Göre)*..... 10-24
İrade MEMMEDOVA
- El-İstahrî'nin Kitâbü'l-Mesâlik ve'l-Memâlik Adlı çalışmasında Hazarlar ve Diğer İtil Halkları*..... 25-31
Hayat Şamiyeva
- Dil Biriminin Aracısız Gösterge ve Saymaca Gösterge Katmanlarından Eğretilmeli Katmana Ulaşması*..... 32-42
Deniz DEMİRYAKAN
- Türkistan Tarihine Damga Vuran Bir Kadın Lider: Kurmancan Datka (1811-1907)*..... 43-62
Ramazan KESERCİ
- Doğu-Batı Kiliselerinin Ayrılış Noktası: Kalkedon Konsili*..... 63-69
Mazlum Şahin Demir / Rüstem Çurku
- Balkan Savaşları Sırasında Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin İstanbul'daki Faaliyetleri*..... 70-81
Hasret İPEK İLÇİN
- Savaş Meydanlarından Türkiye ve Avusturya Ders Kitaplarına Osmanlı ve Habsburg (-Lothringen) İlişkileri*..... 82-100
Senem GÖNENÇ
- A. Gulmuhammedov'a (1885-1931) Göre Türkistan'da Milli Matbuat* 101-114
Tahir AŞİROV Osman ARICAN